

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ
ในจังหวัดเชียงใหม่

Factors Affecting Seniors' Decisions of Living in Senior Housing in Chiang Mai Province

กรรณก จาบรัมย์^{*1} และ รสริน โอสถานันต์กุล²

Kornkanok Jabram and Rossarin Osathanunkul

บทคัดย่อ

การการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า จังหวัดเชียงใหม่ได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้วตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2550 สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านกายภาพ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย ตามลำดับ

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพล ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ จังหวัดเชียงใหม่

ABSTRACT

This Research aim to study the situation of aging society in Chiang Mai Province and study differences of factors that affecting seniors' decisions of living in senior housing in Chiang Mai province by using the questionnaire as a tool to collect data from 400 elderly people who live in Chiang Mai. The result of the study of aging society situation in Chiang Mai Province from 2007 – 2018, found that Chiang Mai has been moving closer to aging society since 2007. For the factors affecting seniors' decisions of living in Senior Housing in Chiang Mai Province in descending order, process, people, price, physical, promotion, product, and channel distribution respectively.

Keywords : Factors Affecting, Senior Housing, Senior, Chiang Mai Province

ที่มาและความสำคัญ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ประชากรสูงอายุในประเทศไทยมีการเพิ่มขึ้นจากอดีตเป็นอย่างมาก จากการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2537 มีอัตราผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 6.8 ของประชากรทั้งประเทศ และเพิ่มเป็นร้อยละ 16.06 ของประชากรทั้งประเทศในปี พ.ศ. 2561 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560 และสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2561) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุเป็นผลมาจากความก้าวหน้าในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม การมีนโยบายด้านสาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ ที่ช่วยให้ประชากรมีสุขภาพดีและมีอายุยืนยาว ในขณะที่การดำเนินนโยบายด้านประชากรที่มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อลดอัตราการเจริญพันธุ์ ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการเกิดที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชากรวัยเด็กลดลง ลักษณะเช่นนี้ทำให้โครงสร้างของประชากรเปลี่ยนแปลงไป ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) เมื่อโครงสร้างของประชากรเปลี่ยนแปลงไป การสูงวัยของประชากรย่อมมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม และอีกหนึ่งผลกระทบที่สำคัญ คือ เรื่องปริมาณและคุณภาพที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

จากการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย กรมการปกครอง พ.ศ. 2561 พบว่า จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีประชากรสูงอายุ 316,847 คน ซึ่งมากที่สุดเป็นอันดับ 3 ของประเทศ และเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคเหนือ รวมทั้งยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการต่างๆ ที่ครบถ้วนซึ่งทำให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสะดวกสบาย จึงทำให้หลายหน่วยงานพิจารณาให้ความสำคัญในการลงทุนจัดสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีทั้งโครงการที่บริหารจัดการโดยภาครัฐบาล ได้แก่ โครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร (Senior Complex) ภายใต้แนวคิดโครงการ “ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาพลังผู้สูงอายุ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” (CMU Senior Wellness Center) ที่มีการร่วมมือระหว่างกรมธนารักษ์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และโครงการที่บริหารจัดการโดยภาคเอกชน แต่อย่างไรก็ตามโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และไม่สามารถรองรับการขยายตัวเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุได้ การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ในจังหวัดเชียงใหม่ และปัจจัยที่อิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาโครงการที่สามารถตอบสนองความต้องการด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม

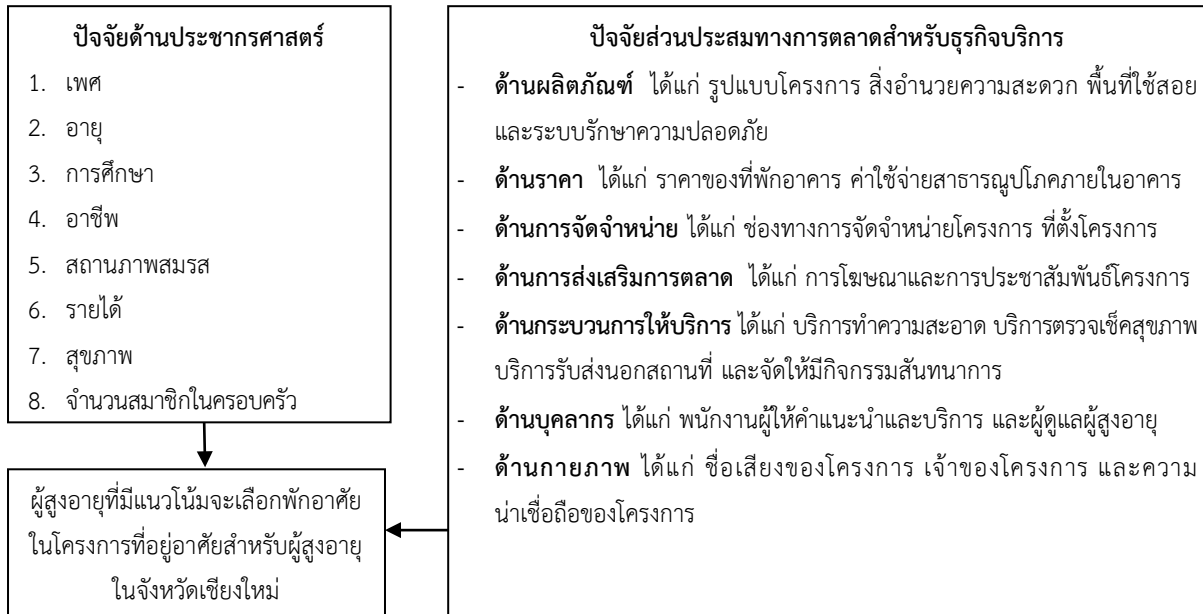
วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ (Aging Society)
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

วิธีการศึกษา

กรอบแนวคิด/แบบจำลอง

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถนำปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ โดยได้นำปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ผู้ศึกษาเลือกใช้และกำหนดเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความตั้งใจและมีแนวโน้มที่จะเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และมีอายุระหว่าง 55 – 65 ปี โดยผู้ศึกษาเลือกใช้สูตรคำนวณของ Cochran โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ ± 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 385 คน และผู้วิจัยได้เพิ่มการเก็บแบบสำรวจอีก 15 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ทั้งแบบทดสอบปลายปิด (Close-End Response Question) และแบบทดสอบปลายเปิด (Open-End Response Question) และใช้แบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท (Five-Point Likert Scales)

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1) **ศึกษาสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ในจังหวัดเชียงใหม่** โดยศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างทางอายุและเพศของประชากรสูงอายุ กระบวนการทางประชากรในประเด็นที่เกี่ยวกับการเกิดและการตาย ที่นำไปสู่การสูงอายุทางประชากร รวมถึงขนาด สัดส่วน คุณลักษณะ และการกระจายตัวเชิงพื้นที่ของประชากร โดยศึกษาจากข้อมูลสถิติประชากร จากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ และกรมการปกครอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 – 2561 และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ มาตรฐานการสูงอายุทางประชากร ได้แก่ อายุมัธยฐาน ดัชนีการสูงอายุ (Aging Index) และอัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุน (Potential Support Ratio)

2) **ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่** โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

2.1) **การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา** โดยการศึกษาลักษณะการกระจายของข้อมูลในรูปแบบของ ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ การศึกษา อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ สุขภาพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

2.2) **การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน** โดยการใช้การวิเคราะห์ Independent Sample T-Test เพื่อศึกษาว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกันมีการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้สำหรับการทดสอบลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) **ผลการศึกษาสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)** โดยศึกษาจากการศึกษาขนาดและแนวโน้มของประชากรสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2550 – 2561 พบว่า ประชากรสูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.32 ในปี พ.ศ. 2550 เป็นร้อยละ 17.96 ในปี พ.ศ. 2561 และเมื่อพิจารณาจากอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรทุกช่วงอายุในจังหวัดเชียงใหม่มีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.57 ต่อปี ในขณะที่ประชากรสูงอายุมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.53 ต่อปี หมายความว่าความเร็วของการสูงวัยของประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ สูงกว่าอัตราเฉลี่ยของประชากรรวมถึง 8 เท่าตัว (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ขนาดและแนวโน้มของประชากรสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2550 - 2561

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากรรวม ในจังหวัดเชียงใหม่ (คน)	จำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป (คน)	ร้อยละของประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป	อัตราการเพิ่มขึ้นของ ประชากรทั้งหมด (%)	อัตราการเพิ่มขึ้น ของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป (%)
2550	1,664,399	188,344	11.32	0.36	2.47
2551	1,670,317	193,002	11.55	-2.26	3.66
2552	1,632,548	200,057	12.25	0.49	4.00
2553	1,640,479	208,066	12.68	0.35	4.31
2554	1,646,144	217,025	13.18	0.58	4.90
2555	1,655,642	227,654	13.75	0.68	7.02
2556	1,666,888	243,646	14.62	0.68	5.43
2557	1,678,284	256,873	15.31	2.98	5.27
2558	1,728,242	270,405	15.65	0.44	5.20
2559	1,735,762	284,457	16.39	0.64	5.64
2560	1,746,840	300,490	17.20	0.97	5.44
2561	1,763,742	316,847	17.96	1.00	1.00
ร้อยละการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี				0.57	4.53

ที่มา : คำนวณโดยใช้ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2550 - 2561

ผลการศึกษาศาสนาการณั้สังคมผู้สูงอายุโดยใช้มาตรวัดการสูงอายุทางประชากร เป็นดังนี้

1.1) อายุมัธยฐาน (Median Age) เป็นมาตรวัดความมีอายุของประชากร โดยการแบ่งประชากร ออกเป็น 2 กลุ่มที่เท่าๆ กัน กลุ่มหนึ่งมีอายุน้อยกว่าอายุมัธยฐาน และอีกกลุ่มหนึ่งมีอายุมากกว่าอายุมัธยฐาน ถ้าอายุมัธยฐานต่ำกว่า 20 ปี แสดงว่าเป็นประชากรวัยเยาว์ ถ้าอายุมัธยฐานระหว่าง 20 - 30 ปี แสดงว่าเป็นประชากรวัยกลาง ถ้าอายุมัธยฐานสูงกว่า 30 ปีขึ้นไป แสดงว่าเป็นประชากรวัยสูงอายุ ซึ่งจากสถิติที่แสดงให้เห็นดังตารางที่ 2 ชี้ให้เห็นว่า อายุมัธยฐานในจังหวัดเชียงใหม่ สูงเกิน 30 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา โดยในปี พ.ศ. 2561 มีอายุมัธยฐาน 41.75 ซึ่งหมายความว่าประมาณครึ่งหนึ่งของประชากร ในจังหวัดเชียงใหม่มีอายุ 42 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุมัธยฐานในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2550 - 2561

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากรรวม ในจังหวัดเชียงใหม่ (คน)	อายุมัธยฐานในจังหวัดเชียงใหม่
2550	1,664,399	38.07
2551	1,670,317	38.38
2552	1,632,548	37.76
2553	1,640,479	38.08
2554	1,646,144	38.37
2555	1,655,642	38.72
2556	1,666,888	39.13
2557	1,678,284	39.50
2558	1,728,242	40.73
2559	1,735,762	41.02
2560	1,746,840	41.34
2561	1,763,742	41.75

ที่มา : คำนวณโดยใช้ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2550 - 2561

1.2) ดัชนีการสูงอายุ (Aging Index) เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คือ อัตราส่วนระหว่างจำนวนประชากรสูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) กับกลุ่มประชากรวัยเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) 100 คน ถ้าดัชนีสูงอายุมีค่าต่ำกว่า 100 แสดงว่าจำนวนประชากรสูงอายุน้อยกว่าจำนวนเด็ก แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าดัชนีมีค่าเกินกว่า 100 แสดงว่าจำนวนประชากรสูงอายุมีมากกว่าจำนวนประชากรเด็ก จากตารางที่ 3 ดัชนีการสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2550 – 2556 มีดัชนีการสูงอายุ ต่ำกว่า 100 แสดงว่า ประชากรวัยเด็กยังคงมีจำนวนมากกว่า แต่เมื่อประชากรสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสวนทางกับจำนวนประชากรวัยเด็กที่ลดจำนวนลง ส่งผลให้ดัชนีการสูงอายุมีค่าเกินกว่า 100 นั้นแสดงให้เห็นว่า จังหวัดเชียงใหม่มีประชากรวัยสูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ดัชนีการสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2550 - 2561

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป (คน)	จำนวนประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี (คน)	ดัชนีการสูงอายุ
2550	188,344	275,457	68.38
2551	193,002	270,680	71.30
2552	200,057	265,816	75.26
2553	208,066	261,065	79.70
2554	217,025	255,985	84.78
2555	227,654	251,873	90.38
2556	243,646	249,756	97.55
2557	256,873	250,096	102.71
2558	270,405	250,338	108.02
2559	284,457	250,608	113.51
2560	300,490	250,634	119.89
2561	316,847	250,509	126.48

ที่มา : คำนวณโดยใช้ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2550 - 2561

1.3) อัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุน (Potential Support Ratio) ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างจำนวนประชากรอายุ 15-60 ปี ต่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นมาตรการที่แสดงศักยภาพของการเกื้อหนุนผู้สูงอายุว่าจะมีคนในวัยแรงงานกี่คนที่ให้การเกื้อหนุนผู้สูงอายุ 1 คน จากตารางที่ 4 อัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุนในจังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2550 – 2555 ค่อนข้างคงที่ มีค่าประมาณ 5 ซึ่งหมายความว่า มีประชากรวัยแรงงานเฉลี่ย 5 คน ในการดูแลผู้สูงอายุ 1 คน อย่างไรก็ตาม ระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2561 มีอัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุนลดลงเหลือประชากรวัยแรงงานเฉลี่ย 3 คน ในการดูแลผู้สูงอายุ 1 คน แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า จำนวนแรงงานนั้นลดลงเมื่อเทียบกับจำนวนผู้สูงอายุ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 อัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุนในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2550 - 2561

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป (คน)	จำนวนประชากรอายุ 15 - 60 ปี (คน)	อัตราส่วนศักยภาพการเกื้อหนุน
2550	188,344	1,070,224	5.68
2551	193,002	1,077,497	5.58
2552	200,057	1,083,296	5.41
2553	208,066	1,088,879	5.23
2554	217,025	1,094,190	5.04
2555	227,654	1,098,350	4.82
2556	243,646	1,095,462	4.50
2557	256,873	1,091,984	4.25
2558	270,405	1,087,650	4.02
2559	284,457	1,081,563	3.80
2560	300,490	1,075,658	3.58
2561	316,847	1,069,822	3.38

ที่มา : คำนวณโดยใช้ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2550 - 2561

2) ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

2.1) ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจาก ผู้ที่มีอายุระหว่าง 55 -65 ปีที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความตั้งใจและมีแนวโน้มที่จะเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยเก็บแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ซึ่งข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ แหล่งที่มาของรายได้ โรคประจำตัว และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.50 มีอายุระหว่าง 55 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.25 โดยมากเป็นผู้ที่มีสถานภาพสมรส (รวมกรณีอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้สมรส) ร้อยละ 62.50 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 50 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.38 หรือประมาณ 4 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 28,757 บาท โดยรายได้ที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการประกอบอาชีพอาชีพคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีโรคประจำตัว และเป็นผู้ที่มีเงินออมเพื่อใช้จ่ายเกษียณเพียงพอในการพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
เพศ	หญิง	222	55.50	
	ชาย	178	44.50	
ช่วงอายุ (ปี)	55 – 60	281	70.25	58.73
	61 - 65	119	29.25	
สถานภาพสมรส	สมรส (รวมกรณีอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้สมรส)	250	62.50	
	โสด/หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	150	37.50	
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	200	50.00	
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี	200	50.00	
รายได้ (บาท/เดือน)	ต่ำกว่า 30,000	250	62.50	28,757
	30,000 ขึ้นไป	150	37.50	
อาชีพ	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	113	28.25	
	เกษียณอายุ/พ่อบ้าน/แม่บ้าน	112	28.00	
	พนักงานบริษัทเอกชน	67	16.75	
	รับจ้างทั่วไป	37	8.50	
	รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	46	11.50	
	อื่นๆ	28	7.00	
แหล่งที่มาของรายได้	การประกอบอาชีพ	288	72.00	
	บำเหน็จ/บำนาญ	85	21.25	
	ได้รับจากบุตร	22	5.50	
	ได้รับจากคู่สมรส	4	1.00	
	อื่นๆ	1	0.25	
เงินออมเพื่อใช้ยามเกษียณ	มี	362	90.50	
	ไม่มี	38	9.50	
โรคประจำตัว	มี (โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันอุดตันและอื่นๆ)	101	25.25	
	ไม่มี	299	74.75	
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)	1	30	7.50	3.38
	2	85	21.25	
	3	105	26.25	
	4	105	26.25	
	5 คนขึ้นไป	75	18.75	

ที่มา : จากการตอบแบบสอบถาม

2.2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาจากส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's)

ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง สามารถสรุปค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's) ที่ได้จากการแปลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเรียงตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยของระดับความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's) ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ลำดับ
1. ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ	4.36	มากที่สุด	1
2. ปัจจัยด้านบุคลากร	4.36	มากที่สุด	2
3. ปัจจัยด้านราคา	4.30	มากที่สุด	3
4. ปัจจัยด้านกายภาพ	4.28	มากที่สุด	4
5. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	4.19	มาก	5
6. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	4.08	มาก	6
7. ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย	3.85	มาก	7

ที่มา : จากการคำนวณโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2.3) การวิเคราะห์ Independent Sample T-Test

ผู้ศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ Independent Sample T-Test เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ในแต่ละด้านของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่แตกต่างกัน จะให้ความสำคัญด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแตกต่างกันไป โดยมีผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน

ปัจจัย	หญิง			ชาย			t-value	Sig. (2-tailed)
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.		
ด้านผลิตภัณฑ์	222	4.12	0.529	178	4.04	0.548	1.354	0.177
ด้านราคา	222	4.34	0.618	178	4.25	0.597	1.364	0.173
ด้านการจัดจำหน่าย	222	3.95	0.768	178	3.72	0.862	2.780	0.006
ด้านการส่งเสริมการตลาด	222	4.25	0.673	178	4.13	0.664	1.739	0.083
ด้านกระบวนการให้บริการ	222	4.39	0.567	178	4.32	0.594	1.195	0.233
ด้านบุคลากร	222	4.40	0.648	178	4.30	0.658	1.515	0.131
ด้านกายภาพ	222	4.31	0.561	178	4.24	0.521	1.295	0.196

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน (ต่อ)

ปัจจัย	อายุ 55 – 60 ปี			อายุ 61 – 65 ปี			t-value	Sig. (2-tailed)
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ด้านผลิตภัณฑ์	281	4.08	0.533	119	4.10	0.550	0.437	0.662
ด้านราคา	281	4.32	0.579	119	4.24	0.675	-1.171	0.243
ด้านการจัดจำหน่าย	281	3.87	0.787	119	3.79	0.887	-0.835	0.405
ด้านการส่งเสริมการตลาด	281	4.20	0.642	119	4.17	0.736	-0.397	0.691
ด้านกระบวนการให้บริการ	281	4.32	0.576	119	4.44	0.579	1.952	0.052
ด้านบุคลากร	281	4.31	0.645	119	4.47	0.665	2.212	0.028
ด้านกายภาพ	281	4.25	0.529	119	4.34	0.576	1.405	0.161
	สมรส			โสด			t-value	Sig. (2-tailed)
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ด้านผลิตภัณฑ์	250	4.13	0.514	150	4.01	0.570	2.104	0.036
ด้านราคา	250	4.32	0.593	150	4.26	0.636	0.939	0.348
ด้านการจัดจำหน่าย	250	3.88	0.769	150	3.79	0.892	1.065	0.288
ด้านการส่งเสริมการตลาด	250	4.17	0.617	150	4.23	0.753	-0.750	0.454
ด้านกระบวนการให้บริการ	250	4.36	0.561	150	4.36	0.610	-0.045	0.965
ด้านบุคลากร	250	4.35	0.647	150	4.37	0.667	-0.316	0.752
ด้านกายภาพ	250	4.28	0.530	150	4.27	0.567	0.194	0.846
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี			ต่ำกว่าปริญญาตรี			t-value	Sig. (2-tailed)
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ด้านผลิตภัณฑ์	200	4.11	0.522	200	4.05	0.554	1.069	0.286
ด้านราคา	200	4.35	0.579	200	4.25	0.636	1.727	0.085
ด้านการจัดจำหน่าย	200	3.90	0.812	200	3.80	0.822	1.223	0.222
ด้านการส่งเสริมการตลาด	200	4.26	0.65	200	4.13	0.68	2.071	0.039
ด้านกระบวนการให้บริการ	200	4.38	0.55	200	4.34	0.611	0.690	0.490
ด้านบุคลากร	200	4.41	0.594	200	4.31	0.707	1.417	0.157
ด้านกายภาพ	200	4.28	0.536	200	4.27	0.553	0.239	0.811
	30,000 บาทขึ้นไป			ต่ำกว่า 30,000 บาท			t-value	Sig. (2-tailed)
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ด้านผลิตภัณฑ์	150	4.15	0.511	250	4.04	0.551	1.846	0.066
ด้านราคา	150	4.36	0.550	250	4.26	0.641	1.639	0.102
ด้านการจัดจำหน่าย	150	3.91	0.813	250	3.81	0.820	1.232	0.219
ด้านการส่งเสริมการตลาด	150	4.21	0.618	250	4.18	0.701	0.442	0.659
ด้านกระบวนการให้บริการ	150	4.43	0.529	250	4.31	0.604	1.936	0.054
ด้านบุคลากร	150	4.47	0.552	250	4.30	0.701	2.700	0.007
ด้านกายภาพ	150	4.33	0.495	250	4.25	0.570	1.441	0.150

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน (ต่อ)

ปัจจัย	ไม่ได้ประกอบอาชีพ			มีการประกอบอาชีพ			t-value	Sig. (2-tailed)
	n	\bar{x}	S.D.	n	\bar{x}	S.D.		
ด้านผลิตภัณฑ์	109	4.15	0.568	291	4.06	0.525	1.510	0.133
ด้านราคา	109	4.28	0.645	291	4.31	0.597	-0.315	0.753
ด้านการจัดจำหน่าย	109	3.75	0.857	291	3.88	0.801	-1.458	0.146
ด้านการส่งเสริมการตลาด	109	4.202	0.680	291	4.19	0.668	0.140	0.889
ด้านกระบวนการให้บริการ	109	4.41	0.591	291	4.34	0.575	1.026	0.305
ด้านบุคลากร	109	4.41	0.689	291	4.34	0.641	0.860	0.390
ด้านกายภาพ	109	4.36	0.616	291	4.25	0.512	1.744	0.083

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุระหว่างเพศชายและเพศหญิง ดังตารางที่ 7 พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายที่มีค่า Sig. เท่ากับ 0.006 ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการจัดจำหน่ายที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุต่างกัน ดังตารางที่ 28 พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านบุคลากรที่มีค่า Sig. เท่ากับ 0.028 ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุต่างกัน ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านบุคลากร ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ดังตารางที่ 29 พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีค่า Sig. เท่ากับ 0.036 ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ดังตารางที่ 30 พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีค่า Sig. เท่ากับ 0.039 ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ดังตารางที่ 31 พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านบุคลากรที่มีค่า Sig. เท่ากับ 0.007 ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านบุคลากรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานในการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านต่างๆ พบว่า มีค่า Sig. สูงกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานทางสถิติ H_0 และปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ H_1 ซึ่งแสดงว่าผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านบุคลากร และด้านกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1) สถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ในจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาขนาดและแนวโน้มของประชากรสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2550 - 2561 พบว่า ประชากรสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่มีสัดส่วนเกินกว่าร้อยละ 10 ของประชากรรวมในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.32 ในปี พ.ศ. 2550 เป็นร้อยละ 17.96 ในปี พ.ศ. 2561 มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีถึงร้อยละ 4.53 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรรวมในจังหวัดเชียงใหม่ถึง 8 เท่าตัว ซึ่งผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุวัยต้นที่มีช่วงอายุระหว่าง 60 - 64 ปี แสดงให้เห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่ได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

2.1) ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 55 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.25 ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมากเป็นผู้ที่มีสถานภาพสมรส (รวมกรณีอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้สมรส) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.38 หรือประมาณ 4 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 28,757 บาทรายได้ที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการประกอบอาชีพอาชีพ คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และเป็นผู้ที่มีเงินออมเพื่อใช้ยามเกษียณเพียงพอในการพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

2.2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการทั้งหมด 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านกายภาพ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจรวม แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 ซึ่งปัจจัยที่ผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.36) ปัจจัยด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 4.36) ปัจจัยด้านราคา (ค่าเฉลี่ย 4.30) ปัจจัยด้านกายภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.28) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (ค่าเฉลี่ย 4.19) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 4.08) และปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.85) ตามลำดับ

2.3) ปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

จากผลการศึกษาปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแตกต่างกันในด้านบุคลากร โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 61 – 65 ปี จะให้ความสำคัญในปัจจัยด้านบุคลากรมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 55 – 60 ปี เช่นเดียวกับผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันก็มีการตัดสินใจในการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงแตกต่างกันในด้านบุคลากร กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านบุคลากรมากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท ในขณะที่ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแตกต่างกันในด้านผลิตภัณฑ์ โดยผู้สูงอายุที่สมรสแล้วหรืออยู่ร่วมกันโดยไม่ได้สมรส จะให้ความสำคัญด้านผลิตภัณฑ์มากกว่าผู้สูงอายุที่ยังไม่ได้สมรส

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญในการเลือกพักอาศัยในโครงการฯ เป็นอันดับแรก คือ ปัจจัยด้านการให้บริการ ดังนั้นผู้จัดตั้งโครงการทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนจึงควรเน้นที่การให้บริการที่ครบวงจรและเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ทั้งด้านการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในโครงการ เช่น การให้บริการเมื่อไฟฟ้าดับ หรือน้ำรั่ว และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโครงการ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านซักรีด บริการอินเทอร์เน็ต บริการรับส่งนอกสถานที่ เป็นต้น ซึ่งการให้บริการเหล่านี้ เป็นมาตรฐานหลักในการให้บริการที่โครงการที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ควรจะมี ส่วนการให้บริการตรวจเช็คสุขภาพ และบริการทางการแพทย์ เป็นบริการที่มีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ และสามารถนำส่งผู้สูงอายุถึงโรงพยาบาลได้โดยตรงเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

1.2) ปัจจัยด้านบุคลากรเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้จัดตั้งโครงการควรให้ความสำคัญไม่ต่างจากปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ โดยจากผลการศึกษาปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแตกต่างกันในด้านบุคลากร โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 61 – 65 ปี จะให้ความสำคัญในปัจจัยด้านบุคลากรมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 55 – 60 ปี อาจเนื่องจากช่วงอายุ 61 – 65 ปี เป็นช่วงเริ่มต้นของการเกษียณอายุ เมื่อวางมือจากการทำงานทำให้ผู้สูงอายุต้องใช้ชีวิตอยู่กับตนเองมากขึ้น อาจทำให้รู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว มากกว่าผู้ที่ยังอยู่ในช่วงของวัยทำงาน รวมถึงภาวะการเสื่อมลงของร่างกายทำให้ผู้สูงอายุต้องการคนที่คอยอยู่เคียงข้างและดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษทั้งด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ หากพิจารณาจากด้านรายได้ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป จะให้ความสำคัญในปัจจัยด้านบุคลากรมากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท เนื่องจากมีรายได้เพียงพอเพื่อแลกกับบุคลากรที่มีคุณภาพที่จะคอยดูแลในยามเกษียณอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตที่ดี

2) ข้อจำกัดในการศึกษา

2.1) การศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาที่จำกัดเฉพาะเชิงพื้นที่เท่านั้น ซึ่งผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในแต่ละพื้นที่อาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ไม่สามารถทราบความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศได้

2.2) การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุระหว่าง 55 – 65 ปี ที่มีแนวโน้มที่จะเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้สูงอายุในช่วงวัยอื่นๆ

2.3) การศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณโดยการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม ซึ่งมีข้อจำกัดด้านเวลาทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบแบบสั้นๆ ทำให้ไม่สามารถทราบข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มตัวอย่างได้

3) ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1) ควรศึกษาประชากรในพื้นที่อื่นๆ เช่น กรุงเทพมหานครและภูมิภาคอื่นๆ ที่มีความหลากหลายในแต่ละช่วงอายุ หรือมีการเปรียบเทียบกลุ่มตัวประชากรในแต่ละพื้นที่เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของประชากรสูงอายุที่แตกต่างกันออกไป

3.2) ควรศึกษาความต้องการด้านที่พักอาศัยให้ครอบคลุมถึงกลุ่มตัวอย่างในช่วงวัยอื่นๆ เช่น ผู้ที่เริ่มเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ตั้งแต่ 50 – 59 ปี กลุ่มผู้สูงอายุวัยต้น 60 – 69 ปี ผู้สูงอายุวัยกลาง 70 – 79 ปี และผู้สูงอายุวัย 80 ปีขึ้นไป เพราะผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัยอาจมีความต้องการด้านที่พักอาศัยและมีการตัดสินใจเลือกที่พักอาศัยแตกต่างกัน

3.3) ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่นอกเหนือจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกพักอาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

3.4) ควรเพิ่มเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบข้อมูลเชิงลึกและมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ. (2560). *ประมวลมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การเตรียมการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

ขวัญใจ ช่างหล้า. (2559). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวราคามากกว่า 5 ล้านบาทของผู้บริโภคที่มีผู้สูงอายุในครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จุฑามณี สมบูรณ์สุทธิ. (2542). *หญิงชรา ความจน คนชายขอบ: ชีวิตริมฟุตบาทของหญิงชราขอทาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณัชชา สุวรรณวงศ์. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา (ระบบโคเวตา) ประจำปีการศึกษา 2560*. (รายงานผลการวิจัย). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ณัฐธิดา เทพสุทิน. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรมระดับ 4 ดาวขึ้นไปของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในเขตเทศบาลเมืองพัทยา* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นพคุณ เลียงประสิทธิ์ (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อบ้านเดี่ยวในอำเภอละงู จังหวัดสตูล* (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นาฏธิดา จ้อยปาน. (2558). *โครงการจัดตั้งธุรกิจคอนโดมิเนียมสำหรับผู้สูงอายุ* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- บุญอริ ยีหมะ. (2543). ทฤษฎีการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) : อีกหนึ่งความพยายามของสังคมศาสตร์ที่จะเป็นวิทยาศาสตร์ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทชั้นโท). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
- พิมลพรรณ อิศรภักดี. (2560). ลักษณะของครอบครัวไทยเปลี่ยนไปอย่างไรในกว่า 20 ปีที่ผ่านมา. *ประชากรและการพัฒนา*. 37(4), 1-2.
- ภรณ์ธิดา จงพิพิธพร. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเอง (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทรพร พิทักษ์ธรรม. (2557). ความต้องการของผู้โดยสารสูงอายุชาวไทยในการใช้สายการบิน (รายงานผลการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2555). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2553* (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2559). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2558* (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- รณกร ลีไพบูลย์, และกองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์. (2554). ความต้องการด้านรูปแบบของโครงการบ้านจัดสรรสำหรับผู้สูงอายุ (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. *จำนวนประชากรแยกอายุ จังหวัด เชียงใหม่*. สืบค้น 2 ตุลาคม 2562, จาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php
- วรพจน์ บุขราคัมวดี. (2551). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วีณา ธิระโสภณ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพันธ์ุ สาสัติย์ และคณะ. (2552). *โครงการ การศึกษาสถานดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในประเทศไทย* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ:สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.
- ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2560). *โครงการ ศึกษารูปแบบการให้บริการการบริหาร และการจัดการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2549). *การฉายภาพประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2548 – 2578*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2557). *โครงการศึกษาและคาดประมาณการความต้องการที่อยู่อาศัยในประเทศไทย ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สิริลักษณ์ โสมานุสรณ์. (2557). ความต้องการการดูแลในระยะสุดท้ายของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา (บทความวิจัย). ชลบุรี:มหาวิทยาลัยบูรพา.

- โสภิตา รัตนสมโชค. (2558). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการรถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ (บีทีเอส) ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร (บทความวิจัย). กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). รายงานการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ:สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- อัจฉราวรรณ งามญาณ. (2555). ผู้สูงอายุไทย : การเตรียมการทางด้านการเงินและลักษณะบ้านพักหลักเกษียณที่ต้องการ (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Addae-Dapaah, K. and Juan, Q. (2014). *Life Satisfaction among Elderly Households in Public Rental Housing in Singapore*. University of Singapore. Singapore.
- Barnard, C.I. (1938). *The Functions of the executive*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chao, T.Y. and Yang, Y.Y. (2011). *Aging in Place : Successful Housing Community for Elderly in Taiwan – A Case Study of Taipei City* (Master's thesis). National Cheng-Kung University. Taiwan.
- Griffiths, D.E. (1959). *Administrative Theory*. New York: Appleton-Century Crofts.
- Kotler and Keller (2006). *Marketing Management (12th edition)*. Retrieved February, 14, 2019, from https://www.researchgate.net/figure/Model-of-consumers-behaviour-source-Kotler-and-Keller-2006-Marketing-management_fig3_23543281
- Moody, Paul. (1983). *Decision Making : Proven method for better decisions*. Singapore: McGraw-Hill.
- Pfiffner, J.M., & Presthus, R.V. (1960). *Public Administration* (4th ed.). New York: Ranaul Press.
- Simon, H.A. (1960). *The New Science of Management Decision*. New York: Harper & Row.